

Papieżius PIUS IX sako:

"Kiekvieno kataliko yra šventa priedermė paremti katalikiškąją spaudą ir ją kuopliausiai paskleisti tarp žmonių. Geri laikraščiai yra naudingiausi daiktai ir verti didžiausio užmokėjimo."

DARBININKAS

Organas Amerikos Lietuvių Rymo Katalikų Sv. Juozapo Darbininkų Kooperatyvės Sąjungos

DARBININKAS

— Eina —

UTARNINKAIS, KETVERGAIS IR SUBATOMIS

Metams \$4.50
Užrašyti ir Bostono apskrityje metams \$5.00

"Darbininkas"

366 Broadway, So. Boston, Mass.
Tel. South Boston 620.

No. 102. Metai IX.

ANTRADIENIS, RUGSĖJO 9 D., 1924.

Kaina 4 centai

Kynijoje karas didėja

NAMINIS KARAS PLĖČIASI

Kynijoje kilęs naminis karas didėja. Iki šiol ten buvo užmuštų ir sužeistų apie 200 žmonių. Dabar prieš Pekino valdžią sukilo Mandžūrija. To krašto valdytojas gen. Chang Tso-Lin formaliai Pekino valdžiai pasiskelbė karą. Tuomi Pekino valdžios priešininkų skaičius padidėjo.

PROTESTUOJA.

Anglijos ir Prancijos premierai pasiuntė Vokietijai protestą prieš ketinimą išleisti problemaciją, kurioje Vokietija atsisakys nuo jai priklausančio karo sukėlimo kaltės.

"DARBININKISKOJ" RUSIJOS.

Berlin. — Gauti čia pranešimai iš Leningrado patvirtina žinią, kad ten įvykę visuotiniai uosto darbininkų streikas. Streikas priėmė taip aštrų formą, kad vyriausybė, streikininkams suvaldyti, griebėsi aštresnių priemonių, t. y. pasiskelbė visame Leningrade karą padėti.

Miestui dabar viešpatuoja "čekai", kuri areštavo jau daug žmonių, kaltindama juos, kad jie esą streiko organizatoriai ir kurstytojai. Jokių susibūrimų kuopelėms gatvėse neleidžiama. Uostas apstatytas raudonaisiais kareiviais su kulkašvaidžiais.

Iš Kijevo pranešama, kad ten tapus suskaldyta Trockio stovykla, kuri buvo pastatyta vienoj Kijevo miesto aikštėj. Kas ją sudaužė, "čekai" iki šiol nepavyko sukti. Idomu tai, kad "čekai" kaltininkų nelabai nė ieško.

Visi keleiviai, kurie dabar atvyksta iš Rusijos į Berliną, pasakoja tą patį, būtent, kad visoj Rusijoje viešpatuoja kažnoks sunkus, desperatingas ūpas. Toks jau desperatingas ūpas aiškiai pastebima ir gatvėse dabar iš Maskvos sovietų laikraščiuose. Štai Pravdoj išspausdintas straipsnis apie nedarbą, kurs dabar siauria Rusijoje. Straipsnis pavadintas: "Ziaurus klausimas". Straipsnio autorius sako, kad per pastarąjį pusmetį bedarbių skaičius paaugęs iki pusės milijono žmonių. Į tą skaičių betgi neįeina dar trys šimtai tūkstančių laukų darbininkų, subėgusių į miestus iš kaimų, kur jie negalėjo gauti darbo.

Pastaruoju laiku prasidėjo didelis kaimiečių bėgimas iš tų apskričių, kur šiemet jau visiškai neužderėjo. Visi jie bėga į didesnius miestus, ypač į Maskvą. Valdžia išleido cirkuliarą, kuriuo geležinkeliams įsakta neparduoti civiliams tiktai suteikti moterims lygias žmonėms bilietų į Maskvą. Bi-

L. D. K. S. N. Anglijos Apskričio Kuopų domei

Praeitas L. D. K. S. seimas nutarė šiuosmet daryti milžinišką vėjų. Centro valdyba nusprendė paaugyti organizaciją penkiais tūkstančiais naujų narių ir išsilinusiu iš visų nepageidaujamų skolų iki ateinančio dešimtmėtinio seimo. (Ji Naujos Anglijos apskritys laikydamas savo metinį suvažiavimą nutarė prirašyti du tūkstančių (2,000) naujų narių tik vien savo apskrityje ir šiaurinėse kolonijose. To darbo sekmingumui nutarė rengti maršrutą gerb. advokatui Petru P. Daužvardžiui, centro sekretoriui, kuris atlaikys visas apylinkės L. D. K. S. kuopas, sakys prakalbas, prirašys naujus narius, užrašins "Darbininką", platins spaudą ir t. t.; žodžių sakant, pilniausiai nušvies darbininkų vargus ir parodys išsilinusio būdus.

Todel, gerbiamieji, gerai išsidėmėkit žemiau paduotas datas ir tuoj užimkit svetaines, ir veskit didžiausią priprašymų ir agitaciją, kad laike gerb. Daužvardžio prakalbų, kurios bus labai gyvos ir svarbios, prisirašytų nemažiau 2,000 narių ir kad neliktų nė vienas lietuvis katalikas darbininkas be gero laikraščio ir knygos: Frakalby maršruto surašas: Rugsėjo 27 d., Rumford, Me. — vakare.

Rugsėjo 28 d., Lewiston, Me. — po pietų.

Spalio 4 d., Manchester, N. H. — vakare.

Spalio 5 d., Nashua, N. H. — po pietų ir Lowell, Mass., vakare.

Spalio 11 d., Hudson, Mass. — po pietų.

Spalio 12 d., Worcester, Mass. — po pietų.

Spalio 12 d., Athol, Mass. — vakare.

Spalio 13 d., Gardner, Mass. — po pietų.

Spalio 13 d., Fitchburg, Mass. — vakare.

Spalio 18 d., Lynn, Mass. — vakare.

Spalio 19 d., Lawrence, Mass. — vakare.

Mass. — po pietų. Spalio 19 d., South Boston, Mass. — vakare.

Spalio 25 d., Brighton, Mass. — po pietų.

Spalio 26 d., Norwood, Mass. — po pietų.

Spalio 26 d., Cambridge, Mass. — vakare.

Lapkričio 2 d., Middleboro, Mass. — po pietų.

Lapkričio 2 d., Montello, Mass. — vakare.

Jeigu kam višų paduotos dienos yra nepatogios, arba mažesniems kuopoms matosi kokių nors finansinių trūkumų ar tam panašiai, arba čia nepažįstos kolonijos norėtų surengti prakalbas darbininkų reikalais, tai kreipkitės pas Naujos Anglijos Apskričio raštininką

J. V. Smilgis,
125 Cherry Street,
Cambridge, Mass.

Iš Federacijos kongreso

A. L. R. Kat. Federacijos XIV Kongresas pasibaigė rugsėjo 4 d. Savo trijų dienų darbuose parodė didelio pasiryžimo ir rimto plėnų išdirbtus atities veikimui. Svarbiausi nutarimai koncentruojasi apie pačios katalikiškos organizacijos angliną ir stiprinimą, apšvietos kėlymą (spauda, žodžiu ir rimtu menu) ir moksleivių ir seserų rėmimą.

Federacijos centras pasilieką Chicagoje. Centro valdybą feina prel. Krušas, dvas. vad. kun. Ig. Albavičius pirmininkas; L. Šimutis ir P. Daužvardis, vice-pirmininkai; adv. B. Mastauskas, sekretorius; J. Mačiulis, izdininkas; kunigai: Vaičiūnas, Pakalnis ir Bumšas, izdo globėjai, o p-nia Nausiedienė, Zujuis, kun. Svagždyš, kun. Garbus ir keletas kitų, kaip kandidatai jeigu kuris nors iš dabartinio sąstato pasitrauktų.

Bus daugiau.

Reporteris

Žinios iš Lietuvos

Degtinės gamyba. Per šią metų pirmuosius 7 mėnesius pagaminta 3,192,935 ltr. 40. degtinės ir 125,714 ltr. 95 spirito, iš jų degtinės parduota 2,938,807 ltr. spirito—109,660 ltr. Pajamų turėta 18,340,238 lit.

Liaudies Teatras. Lietuvių Šaulių Centro Vėliavai padavus savo, Šaulių Teatrą Blaivybės Draugijai, būsimoji to Teatro trupė, papildyta naujomis artistų jėgomis, sudarė Liaudies Teatrą, kuris bus globojamas Blaivybės Draugijos.

Liaudies Teatro vedėjų parakviestas artistas J. Stannulis, studijavęs valdybos meną Petragrade, Valstybės Dramos Mokyloje, buvęs Meno Kurėjų Draugijos Dramos Teatro (dabar Valstybės) premjeras.

Teatro rūmai (Liaudies Namuose) sparčiai remontuojami, kad nepaviliuotų sezono pradžiai.

Spektakliai eis po vieną kartą savaitėje sekmadieniais.

Kelmė. Kelmės T. Teisėjas nagrinėjo Šarauskienės su Černackaitė ir Januškevičių bylą.

Šarauskienė su vyru ilgus metus tarnavo Šakalių dvare. Vyru 1922 m. mirus, Černackaitės švogeris bandė nusikrauti Šarauskos šeimynos, ir atsisakė mokėti ordinariją. Byla pateko į teismą, kur gynėjo išlosta Šarauskienės naudai. Eilant ord. samd. ir atstatymo ist. prografo 16, Černackaitė — Januškevičius privalejo sumokėti Šarauskienėi algą, ordinariją, palikdami tėsę naudotis butu, gaunant kurą.

Turint omeny tai, kad Šarauskienė yra našlė su ketvirtu vaikū, dvoro savininkų nupakotas elgimasis mums aiškiai įrodo, kaip skriaudžiamai yra bejėgiai asmenys, nepaisant ilgų metų vergavimo dvoro labui. Tai mums įtikinantis pavyzdys!

Kelmė. Kelmės dvare jau pora metų atgal užėmė "Urėdą" vietą V. Ž. Jis pradėjo šiame dvare "posvojenu" (savotiškai) šeiminkauti. Ypač dabar, kada tabakas pabrango ir jis (minėto dvoro urėdas) nebegalėdamas tabako nusipikti — stengiasi išgauti iš ordinarijų. Jeigu gi kuris nors atsisako ponui "Urėdai" tabako pypkele duoti (gal pakelti), tai tokį jis žada "panokinti" duodamas sunkesnį darbą, paskydamas panelei Ž. (gruževskaitėi, kuri nekarta "turdo") urėdo iškystus darbininkus, ir laukia sutartį, nors pastaroji yra ir neteisingai padaryta. Gi mūsų Urėdas, kuris už vieną pypkė tabako gatavas būtų žmogų šaukšte vandens nuskandinti džiaugiasi iš darbininkų skriaudų. Turim pastebėti kad, gal but, niekur kitame dvare panašiai darbininkus neapstur-

kina nei darbu, nei juos taip kolioja bei niekina Urėdai, kaip mūsų ponas Ž. Ypač daug kenčia Kelmės dvoro darbininkės — mergaitės ir moterys. Jos už vieną kokį nors tartą žodelį — išgirsta vargšų tokių žodžių, kuriuos baisu visai ir paminti. Reikėtų darbininkams (kėms) susiprasti ir neduoti savę jodyti tokiems urėdams ir kreiptis į vietos L. D. Fed. skyrį, kurio valdyba nurodys kaip su tokiu ponu pasielgti.

Stačimai. Stačimų dvare tarnavę ilgą laiką darbininkai pateko į valdytojo, "nemilos", kuris juos norėjo per savo nuomininką visus be atodairos išmesti.

Darbininkai padavė Radvilskio T. Teisėjui skundą, kuris buvo darbininkų naudai išspręstas. T. Teisėjas, už neteisėtą ordinarijos užlaikymą ir algų nemokėjimą paskaitė įstatymų lauzymo sąvare ir priteisė darbininkams atlyginti jų teisėtus reikalavimus, užskaitamas prievolę atšaukė už teisimo išlaidas 75 litus. Beto buvo priteista sumokėti pabaudos 50 litų už darbininkų įstatymų lauzymą ir nuostolių 475 litai darbininkų naudai.

Byla vedė D. Federacijos Centro Valdybos narys, p. Beržinskas.

Darbininkai pilnai pasitenkina, ka turi kur kreiptis jų reikalų gynimo reikalais.

Raseiniai. Čia senas žemaičių miestas, turįs apie 8000 gyventojų, bet miestas yra skurdžioje padėtyje, nes geležinkelis gana toli nuo miesto. Su geležkelio susiekimas nepatogus, nes į Lydavėnus 18 kilometrų, o į Kutninkus yra labai blogas kelias. Dėl to namų niekas nestato, prekyba užmirusi taip pat bedarbių jaučiamas. Vienas išgelbėjimas, tai pravedimas geležkelio pro Raseinius, nuo Palemono arba nuo Klaipėdos arba nuo Lydavėnų. Tuo klausimu buvo daug daryta, važinėdama Kaunan, daryta susirinkimai, bet viskas tas menkai tepadėjo. Dabar, kad komisijos išvažiavo tyrinėti mums labai parūpo, ypač darbininkams kurių padėtis yra, žinoma, sunkiausia nes gana brangu pragyventi, o darbo beveik negalima gauti. T. mant visa tat domėn, prašome pypkele duoti (gal pakelti), tai tokį jis žada "panokinti" duodamas sunkesnį darbą, paskydamas panelei Ž. (gruževskaitėi, kuri nekarta "turdo") urėdo iškystus darbininkus, ir laukia sutartį, nors pastaroji yra ir neteisingai padaryta. Gi mūsų Urėdas, kuris už vieną pypkė tabako gatavas būtų žmogų šaukšte vandens nuskandinti džiaugiasi iš darbininkų skriaudų. Turim pastebėti kad, gal but, niekur kitame dvare panašiai darbininkus neapstur-

KOPERACIJA LIETUVIŲ

Čekiškė, Kauno apskr. Čekiškės miestelyje prieš karą gamėsi gyvavo Var. Bendrovė tinkamai buvo susitvarkiusi, plačiai varė prekybą; po karo atsigaivino, bet netekus prityrusi vėdėjų, B-vė veikia silpnai, mažesniais mastais, narių reikalavimai padidėjo. Nariai mažai davė apyvartoms lėšų, nepapildė pakeistų iš ankštinų litais pajų, o reikalauja, kad B-vėje būtų kuo daugiau sia prekių, kad jos būtų daug pigesnės kaip pas privačius pirklius ir net, kad nariams būtų paruoštos iš B-vės krautuvis su nuolaida; visuot. susirinkimas 1923 metais nusprendė pardavinėti nariams prekes su nuolaida 2 nuos. ir tik Sąjungos Instruktoriui patarus tų savo nutarimą 1924 m. Liepos mėn. 13 d. atšaukė ir pavedė Valdybai apskaityti narių įpirkimą, o metų gale pelną, jei jis bus, skirstyti įstatais vadovaujantis; veik visos 1923 metų pelnas buvo priskirtas pakeistų litais pajų padidimui. Sėkmingai buvo užleista, reikalaujant vienas Valdybos narys, o prekių užpirkėjų, o kiti nariai visai mažai prisidėjo prie darbo. Persikėlus veikanti Valdybos nariui į kitą vietą, B-vė pasiliko be vadovavimo.

Dabar išrinkta nauja Valdyba, į kurią pateko keli intelingentai. Jų laukia didelis darbas: reikia sutvarkyti B-vės reikalai, tinkamai prižiūrėti tarnautojus (prekių užpirkėjų, pardavėjų), praplatinti B-vės veikimą ir apyvartą, plačiau supažindinti mažai susipratusių narius su koperacija, jos tikslu ir nauda, kad nariai apie savo B-vę susisiektų, ne tik iš jos reikalaujant, o daugiau ją palaikytų lėšomis, užpirkimu, aktyviai jos darbuose ir gyvenime dalyvaudami.

Laikas jau Čekiškėiams suprasti, kad norint karvę melžti, ją reikia šerti ir kad, jei jie apsis savo B-vę tai patys galėtų tapti ta karve, kuri, nesėdama, melžia visokie tarpininkai, krautuvininkai, pirkliai ir panašūs vartotojai "labdariai".

Višakio Rūda. Nuo 1919 m. čia veikia Vartotojų Bendrovė, prie kurios prisidėjo visi labiau susipratę gyventojai. Buvisis nerangus krautuvis vedėjas J. Martynaitis per savo apsilėidimą padarė B-vėi nemažai nuostolių. Bet ji nuo bendro darbiavimo pašalinus, B-vė reikalai žymiai pagerėjo. Malonu užėti ir pilnomis prekių litynoms padabintą krautuvis pasigėrė pavyzdžiu joje u laikoma tvarka.

Tik deju, "nerasi be nuominto (be išsigimėlio) kaimo, taip ir Višakio-Rūdos; keletą metų, prisidengę vardu "tik", neva "atnaujintą koperaciją" Liaudies banku, išsijusę valdą prie Vartotojų Bendrovės, tik begalėsiškai agitaciją, bet m neto banko lėšomis atiden suimkmenų parduotuvę, m neto jai net kokuruoti.

("Talka")

ANTANAS BUTELIS SU ŠEIMYNA.

A. Butelis yra vienas iš pirmųjų Lietuvos lietuvių, tarnavęs krautuviuose, nuo pirmųjų dienų Nepriklausomybės paskelbimo. 1919-tais metais buvo Kauno miesto valdymo vyriausiojo maitinimo, A. Butelis paeina iš D. S. J. kaimo. Turėjęs brolių Juozą, kuris gyvena Amerikoje, Baltmore, Md.

KELIAVIMAS LIETUVŲ
APSLANKYTI

Pagal naujuosius atveistės įstatymus, Amerikos gyventojai, nepiliečiai, gali keliauti į Lietuvą aplankyti savo gimusius ir sugrįžti Amerikon laike vienu metu nuo dienos iškeliavimo į Ameriką.

Amerikos atveistės valdžia, Washington, duoda liudymus tai liudymus, kad gauti pirmą iškeliavimo, reikia bent 30 dienų prašymas, arba greičiau. Prašymus-petijas reikia parašyti ant valdžios blankų gaunamų tikrai Washington ir atveistės stotyse, kurias tai laikas tegali išpildyti aktyvi notari, kurie ir pildydija aplikantų.

Pirmasis klausimas reikalauja padavimo dienos, mėnesio ir metų gimimo, ir kur, paskutinis atkeliavimo laikas į Ameriką, dieną, mėnesį, metus laivo vardo ir prieplaukos vardą.

Atveistės vėsininkas gavęs petiją siunčia tokią į prieplauką, stoti — New York, Boston, Baltimore ir t. t. patikrinimui aplikanto atkeliavimo, o kas negalima padaryti, nes dauguma aplikantų neatsimena atkeliavimo laiko nei laivo vardo — ir daugelis negali liudinti, jei jų atkeliavimą tai kas nebūna galima patikrinti.

Kiekvienas asmuo turi paduoti šią aplikaciją ir po dvi požiūriais su parašu po notaro akimis. Jei keliauja vyrai ir moteris su vienu pasu, tai liudymus sugrįžti Amerikon turi parašyti kiekvienas su atskirtum.

Vėdė moters turi paduoti savo pavardes po vyru — ir savo mergistės (po tėvų) pavardę del suradimo atkeliavimo užrašų, nes Magdalena Brasukaitė apsiėdusi pastojo Magdelena Barkauskienė arba Magie Bark, ko jos atkeliavimą užrašose nėra. (Blankose tam tikros vietos ir nėra).

Liudymai — leidimai sugrįžti Amerikon nereikia liudinti sugrįžimą. Nepiliečiai turi paduoti visiems atveistės įstatymams kiekvieną kartą, kada sugrįžta Amerikon. Leidimas liudymas palieciaus nepilietis nuo kvotos ir nuo mokėjimo skaityti, jei sugrįžta laike šešių mėnesių nuo iškeliavimo dienos.

Kiekvienas asmuo ypata prie petijos prašymo vykti turi pridėti \$2.00 išperkant Money Orderį pašte — ant vardo Commissioner — General of Immigration, Washington D. C.

Nors blankoje ir nėra vietos, tačiau reikalaujama padavimo adreso ir iš Lietuvos, kur leidimas, o kunigai už 1924 metus nėra dar gavę nė cento (Viešųjų dakanatų). Taigi ar verta kelti triukšmą del to menkų, kunigus pažeminančių algų, kurių ir pavadinti algomis negalima, už kurias nei kalbėjus piemens nusamdyti negalima. Kunigams už tą „algą“ uždėta priedermė vesti parapijos registraciją, metrikų knygas ir valdžius susirašinėjimus, kurių vidutinėje parapijoje esti apie 1000 numerių, metus, o didesnis ir daug daugiau. Kas gi sutiktų visa tai pildyti už 15—25 litus į mėnesį su savo kura, šviesa, drabužiu ir valgiu? Rusų valdžia didesnes mokesčius klebonams alga ir jokių mokesčių iš kunigų neimdamo; dabar gi, nors tebesivadovaujame rusų įstatymais, kurie kunigus nuo mokesčių palieciaus, kunigai daugiau valdžiai išmoka, negu jos gauna. Taigi visoki agitatoriai ir „eicilikai“ gali

būti pilnai ramūs; del kunigų algų Lietuva nežus, nes kunigai jas su nuostimiais valdžiai sugrąžina visokių mokesčių pavidale.

Reikalavimas atkeliavimo laiko ir laivo vardo yra delto, kad leidimus gantų tikrai tiesotai atkeliavusieji gyventojai, o ne slapukai, kurių Amerikon kurdien išsinešdavo viso kiais keliais apie 1,000. Moterims žinoma, kad kurių vyrai pastoj Amerikos piliečiai iki rugpjūto-September 22 d., 1922 m., tai vykį ir tokios

moters pastoj Amerikos piliečiai. Nuo rugpjūto 22 d., 1922 m., moters n-pastoj piliečiai ir turi naturalizuotis — intį pirmas ir paskui antras po pietras, kaip ir vyrai.

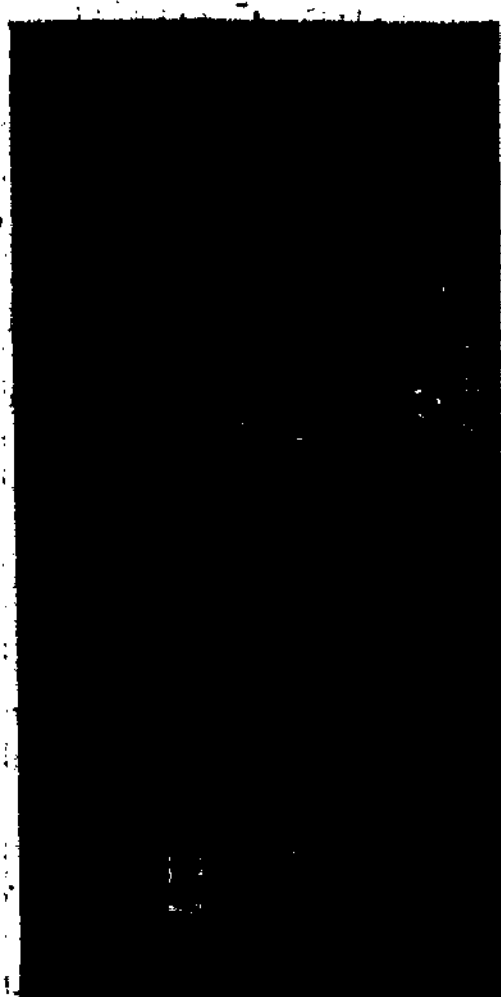
P. Mikšaitis.

Uosio Latėkai
Iš Lietuvos

Nesuprastas Didvyris

PENKTAS LAISKAS IŠ LIETUVOS.

Važiujame su p. p. J. R. ir F. V. į Davaigonių, pas generolą Silvestrą Žukauską. Lietuvos valstybės pagaliaus pripažino jo nuopelnus tautai ir, tuos nuopelnus įvertindama, padovanojo jam Davaigonių dvarą centrą su triobesiais, sodu ir su 20 hektarų žemės. Kitus 20 hektarų priimanomomis sąlygomis jam išnomojo.

GENEROLAS ŽUKAUSKAS.

Lietuvos valstybės pripažino jo nuopelnus tautai ir, tuos nuopelnus įvertindama, padovanojo jam Davaigonių dvarą centrą su triobesiais, sodu ir su 20 hektarų žemės. Kitus 20 hektarų priimanomomis sąlygomis jam išnomojo.

Generolas Zukauskas gimė Pakruojietis (Šiaulių apskr.) ir ligšiol puikiai išlaikė Pakruojiaus tarnę. Mokėsi Šiaulių ir Marijampolės gimnazijose ir Karo Akademijoje Petrograde. Apširinkęs savo specialybe karo tarnybą, įsai, kaipo katalikais, beveik visą savo gyvenimą turėjo praleisti Rusijoje. Jau 37 metai, kaip eina karą tarnystą, jau 12 metų, kaip yra generolo rangoje. Rusijos valdžia skaitė jį vienu iš gabiausių savo strategų, ir didžiojo karo laiką pavedė jam 1-osios divizijos vyriausiąją komandą. Buvo tai labai atsakomybą vieta, nes toji divizija skaitėsi bene geriausia visoje rusų armijoje. Didžiojo karo laiką buvo 4 syk žūstėlis. Žaidž žymes ir dabar dar tebešioja. Iš žaidžių likusi, anot jo paties, tik ta maudla, kad dabar jam neberekia barometro pirkti: žaidžios puikiai lietingą orą išpašaujančios.

Nežinot puikiai pasisekino Rusų armijoj, Generolas Zukauskas dar nuo pradžios 1917-ųjų metų rašinėja laiškus M. Yčiui ir Lietuvai siūlydamas savo tarnystą Lietuvai. Vokiečiai perima jo visus laiškus ir neleidžia susipažinti. Tačiau ty metų pabaigoje atvykus M. Yčiui į Kijevą, gen. Zukauskas pripulnui apie tai nugarde, ieško jo per 2 dieni po Kijevo viešbučius, pagaliaus suranda ir ten bendrai suplenkioja savo grįžimą į Lietuvą. Generolas jau tada turėjo plenus Lietuvos armijai organizuoti. Technikai inžinieriai turėjo sudaryti tos armijos branduolį. Eme ieškoti studentų technologų. Net 15 suardo tokių, kurie pasižadėjo su juo važiuoti. Bet išsėję tik penki. Su tais tai penkiais generolas ir atvyko 1918-tais metais į Lietuvą. Išėjus iš Lietuvos vokiečių armijai, ir užplūdas Lietuvą bolševikams, gen. Zukauskui buvo liepta vadovauti Lietuvos „armijai“, neturėjusiai nei armatų, nei kulkosvaldžių, nei šovinių. Savo uždavinį tečiau puikiai atliko, pavartojęs gudrią strategiją. Bet kada paskutinį bolševikų govedos barą baigė vyti ir atsidūrė net ties Dvinsku, staigiai gauti žinią, kad keli jo šalininkai be jo žinios Lietuvos valdžios įsakymu suareštuoti ir kad jo bute padaryta krata. Buvo tai labai skaudus moralis smūgis generolui ir jį, nebesiekėdamas, pasitraukė iš armijos. Tai buvo pirmasis smūgis jam sąvily būlių suteiktas. Atsiranda Bernotininkas, grąsintį paimkinti Lietuvos nepilietiškausybę. Generolas Zukauskas, kad ir civilis tada žmogus, nerimeta, bombarduoja ministerijas ir teikia patarimų, kaip supliktus tuos Bernotininkus. Patarimų klausoma, tačiau pavesti vadovavimą bijojasi, nes nepasitikiama. Sužino mūsų vyriausybę, kad francūzų gen. Niesselis, vadovavęs tuomet alijantų Komissijai, eys generolo

ne slapukai, kurių Amerikon kurdien išsinešdavo viso kiais keliais apie 1,000. Moterims žinoma, kad kurių vyrai pastoj Amerikos piliečiai iki rugpjūto-September 22 d., 1922 m., tai vykį ir tokios

moters pastoj Amerikos piliečiai. Nuo rugpjūto 22 d., 1922 m., moters n-pastoj piliečiai ir turi naturalizuotis — intį pirmas ir paskui antras po pietras, kaip ir vyrai.

P. Mikšaitis.

Zukausko garas iš senų laikų pažįstamas. Tad ir skiria gen. Zukauską atstovauti prie tos komisijos lietuvių reikalus. Mūsų generolas pyko ir nūro ant mūsų armijos vadų, kam nepilietiškausybę patarimo, kad išnaudojus pilnai pergales ties Radviliskiais vokiečius, kad neatšikšvėti į Francūzų reikalavimus, kad baigti daužyti Bernotininkus, kad užgriebti jų visą armiją ir jų prieigriebtus turtus. Nuvaziavęs į Tilžę bent tai išsikalavo iš gen. Niesselio, kad ko dar nesusėję vokiečiai išgahenti, kad būtų atiduota Lietuvai. Tad ir teko mums jų amunicejos daugybė. Bet gen. Zukauskas, ir kitų svarbių misijų tenai drauge atliko. Latviai prašė alijantų komisijos, kad jiems strategijos reikalais būtų leista užimti Mažeikiai. Komisija jau buvo beduodanti tą leidimą. Jeigu leidimas būtų buvęs gautas, latviai gal ir šandien Mažeikinose sėdėtų. Tai nugarde generolas Zukauskas tuoju telefonu pranešė į Kauną, reikalaujamas, kad nieko neatidėliojant būtų pasiųstas lietuvių kareivių pulkas užimti Mažeikius, nes jeigu nors kelios valandos bus pavėluotos, latviai užims Mažeikius. Gi alijantų Tarybai kuogriežiausiai pareiškė, kad jeigu latviai užims Mažeikius, Lietuva tuoju skelbia Latvijai karą. Tai darė rizikuodamas, nes aiškas įgaliojimo tokį pūreškimą daryti neturėjo. Su komisija prasibė tuo klausimu ištįg dieną ir nakį. Po to atėjo žinia, kad Mažeikiai jau užimti Lietuvos kariuomenės. Svarbus mūsų punktas buvo išgelbėtas. Ir štai ateina antras smūgis. Generolas Zukauskas atkeliavimas iš komisijos, jam daromi užmetinėjimai, vėl reikiama nepasitikejimas. Generolas Zukauskas antru kartu rezignuoja.

Užstoja taip mūsų tragiški 1920-ti metai. Tais metais netekome Vilniaus. Dar laike karo bolševikų su lenkais, bolševikams pradėjus trauktis nuo Varšuvos, generolas Zukauskas savanoriai eina į generalų štabą, eina į ministerijas ir aiškina, ką turėtų daryti Lietuvos armija. Patarimų nepaisoma. Užuoat sukoncentruoti jėgas vienoje vietoje Vilniui ginti, mūsų pulkai ištiesiami ilga linija, kiti nuvaromi net į Augustavą girias. Mūsų pasipriešinimas buvo silpnas, lenkų pergalė lengva. Be reikalo pražudoma daug savo kariuomenės. Po nelaimės sugriežta. Gen. Zukauskas kviečiamas vadovauti armijai, bet jau tuomet, kuomet Vilnių išgelbėti nebuvo galimybės. Generolas sulaukė lenkus valandėlį tik tam, kad davus, pigios Lietuvos vyriausybės įstaigoms išsikraipyti iš Vilniaus su visais savo arkvyrais. Lenkai tuo įtempinu pasuko į Kauną, norėdami užimti visą Lietuvą. Bet čia gen. Zukausko strategija ir lietuvių kariuomenės narsumas sulaukė lenkus nuo tolimosnio žengimo. Buvo aišku, kad lenkai mėgins kiek vėliau prasiliužti į Lietuvą. Gen. Zukauskas tai nūmė ir priėmė jėms kilpa. Čia prasideda indoniamas laikotarpis generolo Zukausko karjeroje ir vienas iš svarbiausių Lietuvos istorijoje.

Buvo lapkritis mėnuo, 1920 metų (lenkai Vilnių užėmė spa-

Extra! Extra! Extra!
NAUJIENA IŠ LIETUVOS
Svarbu Teatro Megėjams

Gavome pirmą siuntinį iš Lietuvos visokių teatrališkų veikalių. Siųskite užsakymus tuoju, nes vėliau gali pritrūkti kadangi gavome neperdidžiausį skaitlių. Vasara jau baigiasi, tad laikas ruoštis prie rudensinio ir žieminio veikimo.

Ką tik gauti iš Lietuvos šie veikalai:

Esma	10c.
Kaarkis Palėpus	10c.
Mūsų Laimėjimai, misterija	50c.
Nieko be prieštasties, komedija vieno akto	15c.
Sniegas, drama 4-se veiksmuose	40c.
Vergai ir Dykiai, keturių veiksmų gyvenimo vaizdelis	75c.
Vienolio Disputa su Rabinu	15c.
Ziamos Ledai, 3-jų veiksmų drama	35c.
Kova po Giedraičiais	35c.
Pirmieji Krikščionys, drama 5-kių veiksmų	20c.
Amerika Partija, trijų dalių komedija	20c.
Ant Nedagės Krasto, trijų veiksmų drama	15c.
Jonas, dviveiksmė komedija	15c.
Kaino Dėrai ir kiti veikalai	35c.
Jurgis Šibaris	10c.
Zingis ir Kalbėk	20c.
Monologai: 1) Blaivininkų Pirmininkas, 2) Ant vieny pečių	10c.
3) Simas oratorius	10c.
Dyamos	65c.
Drangus Brangus	20c.
Viai Gėri	10c.
Yatų Teatral	15c.
Gilbėnagas Vyras	25c.
Ubagų Godrumai	25c.
Ubagų Akademija ir Ubagų Balis	30c.

Pirmiausia pristintusieji užsakymus gali būti tikri, jog gaus by kurį veiklą iš višminėto sūrašo; gi vėliau—gali ir pritrūkti. Tad kam tas rūpi, neatidėliokite, bet užsakymus kartų ir pinigų siųskite šiuo adresu:

"DARBININKAS"
346 West Broadway South Boston, Mass.

(THE WORKER)

Published every TUESDAY, THURSDAY and SATURDAY

by

SAINT JOSEPH'S LITHUANIAN R. C. ASSOCIATION OF LABOR

Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass. under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1106 Act of Oct. 3, 1917, authorized on July 12, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:

Yearly\$4.50
 Boston and suburbs\$5.50
 Foreign countries yearly\$5.50

Du Karu Kur Lygybė?

Pabaigoje pereitos savaitės prasidėjo Kynijoj naminis karas, o savaitė ankščiau Užkaukazyje (Gruzija ir Azerbaidžanas) sukilo prieš Rusijos Sovietų Komisarų. Reikia prasidėjo du karu.

Į Kynijos pajūrinis uostus suplaukė daug svetimų valstybių karinių laivų sergėti savo žmosavybių ir ginti ingytas privilegijas. Svetimosios valstybės be abejonės norės dar labiau įsistiprinti Kynijoj, panaudojant šiuo naminiu karu.

Kodel kilo Kynijoj naminis karas? Gal veikė čia ir pašalinė ranka. Bet reikia žinoti, kad Kynija pergyvena didžiausią ir greitą reformaciją.

Kynijoj tas dėtasi dabar kas Japonijoj jau įvyko. Kynija susidūrus su Europos ir Amerikos civilizacija emė daug ko savintis. Prasidėjo Kynijoj i-dejų konfliktas. Atsirado konservatistų ir progresistų. Toliau kyniečius erzina svetimųjų įsikūsimas ir jų vidurinių reikalus ir jų žemių grobimas.

Susidarė Kynijoj priešgiminių srovių, kurios ir iki naminio karo dalykus daveda. Kynijos gyvenimo tėmytojai sako, kad ji žvakių gadyne jau pergyveno ir įėjo į elektros gadyne. Priešgiminių idejos bus apibendrintos, srovės apsimuys ir kyniečiai atstos ant kojų. O laikas, kada taip įvyks, netolimas. Tada baigsis svetimųjų kšimasis ir Kynijos reikalus ir turės išeiti iš pagrobų punktu.

Reikalai užkaukazyje kitaip stovi. Ten turbūt kam nors žibalas kvepia, tai gal iš pašaliečių kas prisidėjo prie pakurstymo prie sukilimo prie „darbininkiskų“ valdžią. Tačiau jei taip ir būtų, tai didžioji kaltė ne tų pašaliečių. Pašaliečiai čia būtų tik priekabė, o ne priežastis.

Užkaukazyje, kaip ir Pabaltike buvo įsisteigusios demokratškos respublikos pagal tautas. Toks Rusijos pakraščiuose respublikų įsisteigimas Maskvos „darbininkiskai“ valdžiai nepatiko. Toji valdžia darė pastangų pusuvaugti Finlandiją, Estiją, Latviją ir Lietuvą. Ant laimės Maskvos viešpatius dar gaudino Denikinai, Kolčakas, Vrangelis ir kiti. Tai šitos respublikos atstaičiai. Apsidūrė bolševikai su Kolčaku ir Denikinu pasukę nosį ten, kur žibalas kvepėjo. Tai-gi raudonųjų armiją pasidūntė smaugti Kaukazo respublikas. Ir pasmaugė. Matyt vis-gi atsirado jėgų spirtis prieš smaugėjus.

Chicago's "Naujienuos" num.

209 rašo:

„Socijalistai ir visi kiti pažangūs žmonės sako, kad kunigai neprivalo kisti į valdžios dabus, bet turi eiti tikrai tai priedermes, kuriose jie yra „pasventinti...“ bažnyčios tarnas neturi būti valdžininkas. Kodelgi kunigai tam priešina?!”

O vardan kario principo galima kunigams drausti veikti, kas kitiems piliečiams valia? Kur lygybė? Jei kunigams nevalia valdžininkauti, politikauti, bankininkauti, tai ta pačia logika daktarams turėtų būti lygiai nevalia to daryti. Jei uiti kunigus iš viešo veikimo, tai reikėtų tą pat daryti daktarams ir, kitokiems profesionalams.

Del Kunigų Algų

Visoki prieš Liet. Valdžią nusistatę agitatoriai. Valdžios netinkamumo įrodymui, dažnai žodžiais ir spauda vartoja ir tokius argumentus: „Štai, kokia dabar valdžia: ji moka kunigams algas; ji pinigais, kuriuos žmonės moka Valdžiai, kunigams išdalija ir panašias nesamones. Kai kas ir tiki tokiems plepelams, nes nežino, kiek iš tikrųjų valdžia kunigams moka. Manau, bus ne pro šalį supažindinti visuomenę su kunigų algų kiekiu.

Štai jis: lig 1924 metų Valdžia mokėjo klebonams 25 litus, vikarui 15 litų į mėnesį. Nuo 1924 metų pradžios žadama mokėti klebonams 55 litus, vikarams — 35 į mėnesį. Sakau, „žadama“, nes štai jau daugiau kaip pusę metų praėjo, o kunigai už 1924 metus nėra dar gavę nė cento (Viešųjų dakanatų). Taigi ar verta kelti triukšmą del to menkų, kunigus pažeminančių algų, kurių ir pavadinti algomis negalima, už kurias nei kalbėjus piemens nusamdyti negalima. Kunigams už tą „algą“ uždėta priedermė vesti parapijos registraciją, metrikų knygas ir valdžius susirašinėjimus, kurių vidutinėje parapijoje esti apie 1000 numerių, metus, o didesnis ir daug daugiau. Kas gi sutiktų visa tai pildyti už 15—25 litus į mėnesį su savo kura, šviesa, drabužiu ir valgiu? Rusų valdžia didesnes mokesčius klebonams alga ir jokių mokesčių iš kunigų neimdamo; dabar gi, nors tebesivadovaujame rusų įstatymais, kurie kunigus nuo mokesčių palieciaus, kunigai daugiau valdžiai išmoka, negu jos gauna. Taigi visoki agitatoriai ir „eicilikai“ gali

būti pilnai ramūs; del kunigų algų Lietuva nežus, nes kunigai jas su nuostimiais valdžiai sugrąžina visokių mokesčių pavidale.

Reikalavimas atkeliavimo laiko ir laivo vardo yra delto, kad leidimus gantų tikrai tiesotai atkeliavusieji gyventojai, o

ne slapukai, kurių Amerikon kurdien išsinešdavo viso kiais keliais apie 1,000. Moterims žinoma, kad kurių vyrai pastoj Amerikos piliečiai iki rugpjūto-September 22 d., 1922 m., tai vykį ir tokios

moters pastoj Amerikos piliečiai. Nuo rugpjūto 22 d., 1922 m., moters n-pastoj piliečiai ir turi naturalizuotis — intį pirmas ir paskui antras po pietras, kaip ir vyrai.

P. Mikšaitis.

(Kaupo "Vienybė")

1920 m.). Viena mūsų karo frontas su lenkais buvo išsitiesęs tiesia, plosa linija. Tiesiai ties širvintais ir Giedraičiais buvo tyčia padarytas trikampis, kurio viduje, kiek toliau užpakalyje buvo mūsų rezervos. Pagal geriančių strategijos reikalavimus priešlankas turėjo mėginti sulaukyti tą trikampį, per jį įsibrovus įmi tvatyti abudu mūsų armijos šonus, pakul, užvarius dar iš užpakalio kavaleriją, suplikti mūsų rezervas — ir kelias į visą Lietuvą atviras. Gen. Žukauskas numatė lenkų mintis ir laukė puolimo. Vieną vakarą vos jį aištinėdamos Lietuvos viešbutyje vakarienai ir sruobė emė pilies į plektę, kaip štai telefonas iš Giedraičių. Mūsų armijos vadai raportuoja, kad priešlankas puola trikampį ir kad jų kavalerija pradėjo apsupantį žygį. Vada man, kad reikėtų mums išlyginti frontą ir imti trauktis atgal. Generolas Žukauskas tokių naujienų ir laukė. Subarė — sukeikė už tokį patarimą, liepė laikyti trikampį iki paskutiniosios ir tuojau pavaryti rezervus ir kuopas stovėjusias fronte toliau — užimti lenkams į užpakalį ir austant suduoti jiems per kinkas. Per naktį jie sėdėjo ir būti turėjo atlikti tą žygį. Sūspės — viskas bus laimėta. Neusūpės — esame dingę. Buvo tai vienatinis būdas mūsų laimėti. Atsiminti turime, kad tai mūsų kariuomenės buvo tris kart mažiau, kaip lenkų. Tik gūdrumu, geru strategija galima buvo juos palūti. Generolas metė vakariemę, tuojau sėdėjo ir automobilių ir liepė vežti galytrūkiais į mūsų frontą. Tą pačią naktį jau buvo pafrontėje. Galime sau įsivaizduoti, kaip lengvai atsiduso senis generolas, kada jam pranešė, jog jo visi įsakymai buvo išpildyti. Patsai generolas pasakojo mums, kad tos kelios valandos automobilių buvo tai baisiausias ir sunkiausias visame jo gyvenime. Ar paklausys jo įsakymų? Paklausys — bus gal laimėta viskas. Nepaklausys — kas gi toliau pradėti, kuol gi gelbėti? Kariuomenės nauda, ir toji menkė, be amunicijos, be stiprių rezervų. Jeigu ir paklausys, tai atsisakys laikui nužygiuoti lenkams į užpakalį. Visas manevras turi būti atliktas dar prieš šviantant. Tą naktį, sako generolas, rizikavau ant vienos kortos visą savo karjerą. Laimėsiu — tauta man bus dėkinga ir gražiai mano vardą minės. Nelaimėsiu — būsiu apšauktas išdaviku ir... gal teistas. Pats Dievas mums padėjo. Tą naktį būrėsi baisi mūša. Mūsų kuopos forsiruotu mūšu dar prieš šviantant, nepastebėtos, pasiekė savo tikslo ir vos prašvitus, pradėjo mušti užpakalines lenkų linijas. Buvo baisiausias lenkų išgastis, prasidėjo panika ir visos lenkų keturios divizijos pasileido bėgti atgal. Tik jų raiteliai atėjo aplinkiniiais keliais į Lietuvą, bet sužinoję apie nepalaimą ir tie pasiskubino išsprukti atgal.

Tai buvo garbingos valandos ir mūsų generolui ir visai mūsų tautai. Žukauskas tapo armijos numylėtinu. Bet ir dar vienas bausis smūgis laukė mūsų generolą. Jo priešlankai, vien iš pavydo, kiti iš klaidingo patriotizmo surengė jam dar sykį morales torturas. Pavasarį 1921 metų valdžios paskirtoji komisija tardė generolą Žukauską. Jisai turėjo giminių lenkų armijoje: „Jisai neseniai matėsi su tais giminių...“ — išstojo iš armijos. Tada tai p. Romanas pasiūlė jam višį Prekybos Bendrovės vedėją. Tai buvo vienas iš lenkų p. Romano darbu. Generolas emė prekybą vesti. Bet ir „Prekybininkas“ neapsigėdė nuo draugų įkartininkų ir sūsių grįžti į armiją. Po tūtytų žuety gavo formą, pasakė, ma būti armijos vadu. Generolas ilgai ir kalbėti apie tai nenorėjo. Bet draugų maldančiamas — vėl pasidavė, juo laujan, kad ir širdis traukė į mylimą darbo sritį. Bet šį kartą pareikalavo tuly garantijų. Garantijos buvo duotos, generolas tapo vyriausybės apdovanotas — ir dabar vėl jį matome jam priederamoje Lietuvos armijos vado vietoje.

„Ką generolas manote apie galinys atgauti mums Vilnių?“, paklausiau p. Žukausko.

Neilgai galvojęs generolas atsakė taip: „Aš ir Vilniaus atgavimą tvirtai tikiu, aš žinau, kad mes jį atgausime, kaip žinau, jog po kaktai ateis diena.“

Užklaustas: kaip? kokiū būdu? — generolas taip emė kalbėti: „Mums reikia prie to gerai prisirengti. 1920-tais metais mes per anksti į Vilnių nuėjome. Mes negalėjome jo išlaikyti, nebuvome prisirengę. Po lenkų katastrofos ties širvintais ir Giedraičiais aš galėjau paminti Vilnių. Bet žinojau, kad tai vėl būtų tik trumpam laikui. Lenkai būtų sumobilizavę visas savo pajėgas ir būtų mus išstieję.“

Mes turime išmokinti visas tautos vyrus karinio mušto. Per metų eilę mes tai padarysime. Mes turėsime prisikrauti sandėlius ginklų ir amunicijos. O paskui — sėdėti ramiai ir kantriai laukti. Tamsta klausia, ko laukti? Laukti, kol lenkai susipeš su pirmuoju savo kaimynu. Juk tai ankščiau ar vėliau neišvengiama. Mūsų tautai bus tai signalas eiti į Vilnių. Ir eisime visi tautos vyrai trijumfalai į savo sostinę. Bus mūšių, bus anku. Bet ir tai neišvengiama. Žmogus tik syki gimsta ir tik syki miršta. Gi nuėjė į Vilnių taip jame įsitvirtinsime, kad ir devynios priešų galybės mums jo neišplės.“

Nors iki sielos gilumo buvau sujungintas generolo nupieštu vaizdu, tačiau kaž kokią neišaiškinamą nenorasumą pasakė man užbaigti juokui:

„Gerai, pone generale,“ sakau jam: „Lauksime to didžiojo mūsų tautai momento. Tamsta yesi ir nuvesi mus į Vilnių. Bet kas bus, jeigu tuo laiku mūsų vadovaujančios politinės partijos galva, arba kad ir koks nors užkulisinis mūsų galiūnas bus tos nuomonės, jog Tamsta, generale labiau tinki ne armijai vesti į Vilnių, bet sakysime, kad ir durpes kasti, arba diplomatiniai taraybai...“

Svečiai praplūpo juokais, gi generolo veide pirmąsyk blykstelėjo gražus nalyvumo išraiška.

„Tai... kad iš manęs, rodo, prastas būtų biznieriūs ir nekoks taip pat diplomatas.“

„Generole,“ — užklausa po valandėlės: „ar Tamsta ne-

Du Paveikslu

Saulė senai pradėjo šiltai spindulius skieisti, laukų vėjelis atvėjo. Jau ir sniegai baigia tirpti, o pirmieji pavasario paukščiai parlėkė gimtinai šviesina mus savo giesmėmis ir liepia džiaugtis stebėtis ta pergalės šventę...

Ziema su savo šaltiais dar vis tebesiklypso ir nori dar ilgai savo kietuose šaltuose pamušose visą prigimintą laikyti; ką dieną sanlūtė įleidžia, tą naktį išaurys vėl surakina. Ir grūniasi mūš dvi jėgi; maloni ir žiauri, pavasaris ir žiema. Bet „silpnai kelias — tvirti grūnė“, kas atgyveno savo dalį, turi užleisti ją kitiems, kas paseno tą gali tik jauna pakeisti. Taigi nors amariškai grūnėsi tuodu galiūnu, tačiau žiema vaitodama turėjo bėgti nuo linksmo pavasario.

Nemunas vis tebėr surakintas geležiniais pančiais, jį slėgia kietai ledai. Bet jis nerimtas, ta nūn, laisvės pasilgęs pakšoks, sudraskys ledais apklotą kritinę ir laisvai atsikvėps. Štai jo bangos emė neberinti ir purtyti ledus. Jie supuokė galėtumei kada nors išsiruosti į Ameriką, aplankyti mūsų naujokyną. Esu tikras, kad Amerikos lietuviai sutiktų Tamstą kuonošindžiausiai. Tautai galėtų būti tam bangos iš to atstankymo.

„Žinai, Tamsta, pasakysiu tau, kad ir aš kartais apie tai pasvajau. Bet ar tikėtis Tamstai, kad aš būčiau nepasitikin pilnai savimi. O ką, jeigu aš būčiau pasitikinęs ne svetimu žmogumi?“

Turėjau nutilti valandėlę, nes vaizdžiai stojo prieš akis, kaip tik nupasakotoji generolo istorija; prisiminė ir nelaimingai ašaukė kards, vėlyti gariai savo laikui išskambintas. Bet kaž kodėl pamirštas. Generolas beabėjo girdėti apie tą žadėtą kardą. Bet nupasakojamas išsivijęs dvasitį ir reikalus, visą savo dvasios energiją surinkęs, tvirtu balsu tarė: „Generole, tik nuvažiuok. Esu tikras, kad pasekms bus kuogeriausias.“

Grįžome į Kauną jau po 12-tos naktį.

Raušlys.

Man Liūdna...

Man liūdna,
Dėlto kad aš vienas
Myleju labiau už visus,
Bevaikščioju tarpe kitų
Ir kad atsimenu dienas,
Kada aš buvau tarp draugų
Man liūdna...

Man liūdna,
Dėlto kad aš mylin
Taip gražų būrelį jaunų,
Kurs vasaros vakarų tylų
Sau linksmas... O aš negaliu
Man liūdna...

Man liūdna,
Dėlto kad aš vienas
Kurį sužavėjo man siela,
O dabar aš be jos...
Man liūdna...

Jurgis Dainis.

Sielos Mergelė

Išsilgęs be galo tavęs,
Aš svajones pasaulin stipriau —
Gal mane jos prie tavęs naves,
Gal kaip nors paliuosuos nuo kančių...

Aš kenčiu, nes begalo karštai,
Pamylėję širdelė jauna,
Ir nuliūdus man šnabžda slaptai:
— Ak, kodėl gi esu aš vienas!

— Man pasaulis bangui Aš vienas
Leidžiu savo jaunąsias dienas,
Nusiminus, apvilta, liūdna,
Nors svajones matau dyvinas...

— Ir kas bus, ko sulauksiu varge,
Kas išpės ir kas man pasakys? —
Ar su mylima vargsiu varge
Ir, ar meilė manęs nekankys?!

12-VII-22 m., 5 p. p.

Del to ištisė vokiečiai rusų ranka, o ubanas su kasoku, tartum, broliai bučiavo, ir iš to jo meilė gimė Bermontas.

Jis visą savo jėgą užgūlė žemaitiją. Dabar tuos mūsų brolius spandė savo šaltais aparnais nebe vienas, bet du areliu: hohencollernų ir doniečių; ir, rodo, vėl turės jie kęsti vargą, prišpaudimą, o šio džiaugsmas visu plačiuoju Nemunu, o jis laisvę pajutęs, vis labiau šėlo ir dardė ledus bei lytis, be jokio galios ir vertės jau baisiausias kalniau...

Nemunas pergalėtojas ilgai nerimavo, kol išmėtė ir išdrakė visus ledus, paskui jis vėl aptuko ir ramiai teka jūren motinėlen, o jo kloniai pasi-puokė pergalėtojus laurus — gražiomis geležimis...

Puolė žyentojo kovojo galima žyvo žentou būtybė. Ir štai kas galina žyvo, o pakio iš amžio saigo stipnė Lietuva. Pasibado alpinis, aš jo jėgas tuodu galiūnu išmūšė; apsidairė, kiti dirvonuos jo vai bujoje, o jos dirvonuos u-nys „Sėla. Grūnėsi darbo, greitai, pabėgi, o Dėvas atsi-pakės darbas... Pavirėjo jėgas tie, kas buvo galia ir užmūšė žyvo deryn išplėsti, mūšėsi su žyvo prakaite.

Aukščiausias gyvybės kary-gon skrautė: „Mane Tekel Pares“ ir stojo žiauri keršto diena. Žemaitis griebėsi gim-klo, o aukščiausias ištisė jam sa-vo dekinę. Buvo tai 1919 me-tų lapkričio mėn. 30 diena. Bermontininkai, pasitikdami savo jėgomis slinko vis artyn lietuvų, nors šie gerai buvo apsikase. Tada lietuviai paro-dė ką gali, sutrupino bermon-tininkų visą frontą. Vokiečių kulkosvaidžiai nutilo, o ka-muolės ir bombasvaidžiai palio-vė grievė. Tikiai lietuvų griaušmingas „valio“ buvo girdėtis, o jų šautuvai siuntė mirties būttes. Lietuviams buvo visotinis pergalėjimas, o bermontininkams mirties amgis; didžiūna jų pateko nelaisvėn.

Štai, žiūrėk, aus storpilvis juk buvo žandaras, ir išstolo žmonės, kaip prieš koki kaizerį kepurės movėsi, nedaug reikėjo, kad ant kelių būtų.

Kada Marinas nuliupo žemėn, jo išgelbėtasis radosi jau ant kopėčių ir jau nebuvo jokio pavojaus. Kaip tik Marinas nusileido žemėn, žiūrėtojai vienas už kito pradėjo grūstis prie gerioje žmogaus ir teikė kiek kas galėjo jam pinigų. Surinko daug pinigų. — „Ačiū, geradaris! Dieve duok tau sveikatos!“ girdėjosi iš visų pusių.

Apie pasilegimą Marino bu-vo pranešta imperatoriui Mi-kui Pavlovičiui. Jisai pats no-rėjo pamatyti Mariną. Impe-ratorius į Mariną kreipėsi žiaūs žodžiais: „Ačiū už gerą darbą. Papbėduok mane ir papasakok, kaip tau Dievas pagelbėjo!“ Paprastais žodžiais papasako-jo Marinas, koks buvo daly-kas. Imperatorius atyžiai iš-klausęs pasakojimo, pasakė: „Vykite su Dievu, o bus reika-las tai atleik pas mane.“ Im-peratorius liepė apdovanoti Mariną medaliu už žūstančiųjų gelbėjimą ir suteikti jam do-vaną pinigais.

Geras darbas nemiršta. Už gerą darbą lauk gausaus pagyrimo.

Vertė Petras Mykolas.
Lietuva,
1921-IX-10.

KOKIOSE VIETOSE AMERIKOS PRAMONĖ RANDASI.

Dažnai pasitaiko, kad imi-grantai atvažiuoja į Suvienytas Valst. kolauja į tą dalį šalies, kur negali naudoti savo paty-rimus. Elektrikininkas va-žiuoja pas giminę į vakarus, giminė — ūkininkas. Ir neuž-ilgo jis rūgoja, kad atvažiuo-ja šalį kur neturėjo progos gau-ti sau tinkamą darbą. Kitas imigrantas, atvažiuojęs nuo ū-kės Europoje, apsigyveną New Yorke ar Chicagoje, ir jam sunku konkuruoti su kitais darbininkais. Priežastis to y-ra, kad naujai atvykusieji no-ri apsiistoti prie draugų at gi-mininių, bet kita svarbi priežas-tis yra imigrantų nežinojimas Amerikos pramonės aplinky-bių, ir ypatingai pramonės ko-geografijos. Nėra reikalo pra-monės ar žemdirbystės darbi-ninkams apsiistoti — tuose dis-triktuose kur jų draugai ar gi-minės gyvena. Beveik kiek-vienoje valstijoje yra daug sve-timai kalbančių darbininkų ir svetimų kalbų ūkininkai iš kiekvienos šalies sudaro didelį dalį Amerikos ūkininkų skai-čiaus. Be pamato yra naujo imigranto baimė kad dėl neži-nojimo šios šalies kalbės jis ne-galės rasti darbo toli nuo jo draugų ir giminių. Jis ras sa-vo tautiečius į daugelį valstijų ir beveik kiekvienoje pramonė-jė ir žemdirbystėje.

Sekantis aprašymas imina svarbiausias pramonės ir kur-tos pramonės randasi. Žemdirbystės įrankiai — Ra-cine, Wis., Moline, Ill., ir Springfield, Ill. Automobilų centrai — Det-roit, Mich., Cleveland, Ohio, Indianapolis, Ind., ir Chicago, Ill.

Kurpių pramonė — Bruck-ton, Mass., Lynn, Mass., St. Louis, Mo., Haverhill, Mass., New York City, Boston, Mass., ir Manchester, N. H. Guminių čebatų pramonė — Massachusetts ir Connecticut valstijose.

Vario, misingio ir žalvario pamonės — Waterbury, Conn., Detroit, Mich., New York City ir Chicago, Ill. Sviesto, sūrio ir kondensuo-to pieno pagaminimas — Wis-consin, New York, Minnesota, Michigan, Ohio, Illinois, Iowa ir California.

Konservavimas (vaisių ir t. t.) — California, New York, Maryland, New Jersey, Penn-sylvania, Illinois, Indiana, Washington, Maine ir Oregon valstijos.

Vyrų drabužių išdirbystė — New York, Chicago, Ill., Baltimore, Md., Philadel-phia, Pa., ir Rochester, N. Y. Moteriškų drabužių centrai — New York, Philadelphia, Pa. ir Chicago, Ill.

Vatos centrai — New Bed-ford, Mass., Fall River, Mass., Pawtucket, R. I., Lowell, Mass., Philadelphia, Pa., Law-rence, Mass., Passaic, N. J., Utica, N. Y., Baltimore, Md., ir Gastonia, N. Carolina.

Cigarų ir cigarečių išdirbystė — New York City, Richmond, Va., Tampa, Florida ir Phila-delphia, Pa.

Anglių išdirbystė imina dan-giaus kaip pusę valstijų. Ak-meninė anglis (anthracite), ku-ri rytuose vartota dėl naminių tikslų, kasta Pensilvanijoje, Pittston, Scranton ir Wilkes-Barre apskrityse. Minkštos anglies kasyklos — Pennsylv-ania, West Virginia, Illinois, Ohio, Kentucky, Indiana, Ala-bama, Colorado, Virginia, Wyoming ir Iowa.

Vyrų kaimieriai — Troy, N. Y. (Kaimierių Miestas).

Vario pramonė — Montana, Arizona, Michigan, Utah, Cali-fornia, Tennessee, Colorado, Idaho, New Mexico, Wyoming ir Nevada.

Elektrinės mašinijos — Chicago, Ill., Cleveland, Ohio, New York Miestas, Philadel-phia, Pa., Lynn, Mass., ir Newark, N. J.

Zvejojimas — Maine, Massa-chusetts, New York, Washing-ton, Oregon ir California.

Stiklo pramonė — Philadel-phia, Pa., Pittsburgh, Pa., ir Camden, N. J., Newark, N. J., Milville, N. J., ir Vineland, N. J.

Kepurės — Danbury, Conn., Philadelphia, Pa., ir New York

PRALISKIT KALĖDAS

Su Jūsų Giminėmis Lietuvoje

Suv. Valstijų Linijos suren-gė Kalėdine ex-kursiją į Lie-tuvą plaukian-tį LAZIANHAN nuo New Yorko Grudžio 6-tą.

P-nas Bisco ves šią ekskursiją nuo New Yorko tiesiai į Kauną. Jūs pasieksite Jūsų namini miestą lapku del Kalėdinių švenčių.

Jūsų kelionėje jus turėsite šva-rūs smagius kambarius, gerą val-gį, mandagų patarnavimą ir bene koncertus kiekvieną dieną.

Del pilnų informacijų rašyk dabar United States Lines 45 Broadway, New York City arba Jūsų vietini laivų agentą, 75 State Street, Boston, Mass. Managing Operators for United States Shipping Board

NORI ŽINOTI

Kas dedasi Lietuvoje, plačiam pasauli, ore ir ant vande-nų; kaip gyvena artimieji ir tolimieji kaimynai, koks jų gyvenimas ir kultūrinis plėtojimas

Skaityk "TRIMITA"

Jame rasi visa trumpai, aiškiai ir visiems suprantamą kalba parašyta: apie naujausius išradimus, įvairiausias nuotiklus įvairių tautų ir žymenyčių žmonių įvairiose e-pochose, gražiausių paveikslų tiek iš lietuvių, tiek ir ki-tų tautų gyvenimo, eilių, straipsnių svarbiausiais dienos klausimais, daug gražių apysakų žymenyčių lietuvių ir kitų tautų rašytojų, įdomiausių įvairenybių, juokų, po-lisio valandai ir daug daug naudingų pasiskaitymų.

"Trimitas" vienas turtingiausių ir pigiausių lietuvių laikraščių. Jina kas savaitė ketvirtadieniais, knygos for-mato, 82—48 puslapių.

Prenumeratos kaina 3 m. antram pusm. Lietuvoje 6 litai, užsieniuose \$1.50.

"TRIMITO" adresas: Kaunas, Laisvės Aleja, 46 Nr.

Miestas.

Geležies ir plieno valstijos — Pennsylvania, Ohio, Indiana, Illinois ir New Yorkas, Pittsburgh, Pa., ir Cleveland, Ohio, yra pasijusę pagarsėjus geležies ir plieno centrui.

Megstų dalykų fabrikai — Philadelphia, Pa., New York, Reading, Pa., Milwaukee, Wis., Utica, N. Y., Lowell, Mass.

Odų išdirbystė — Philadelphia, Pa., Milwaukee, Wis., Chicago, Ill., Newark, N. J., Peabody, Mass. ir Camden, N. J.

Medžių ir medinių produktų centrai — Washington, Oregon, Wisconsin, Louisiana, Mississippi, Arkansas, Alabama ir North Carolina valstijos.

Popierio išdirbystė — New York, Maine, Massachusetts, Wisconsin, Michigan, Pennsylvania, Ohio ir New Hampshire.

Aliejaus dirbtuvės — New Jersey, Texas, California, Pennsylvania, Oklahoma ir Louisiana valstijos.

Puodinių — Trenton, N. J. ir Camden, N. J.

Guminių daiktų fabrikai — Akron, Ohio, Trenton, N. J.

Laivų statymo vietos — New Jersey, Pennsylvania, California, Washington ir New York.

Silko pramonė — Pennsylvania, New Jersey, New York ir Connecticut, Paterson, N. J., yra pagarsėjus silko miestais.

Skerdyklos ir mėsos pakavimo vietos — Chicago, Ill., Kansas City, Kansas, Omaha, Neb., New York Miestas, Sioux City, Iowa, Indianapolis, Ind. ir St. Louis, Mo.

Vilninių audėklo centrai — Lawrence, Mass., Philadelphia, Pa., Providence, R. I., Passaic, N. J.

Sulig 1920 gyventojų skaičius, iš viso Suvienijotose Valstybėse yra 581,068 svetimgimiai, iš kurių 51,599 gimę Norvegijoje, 60,461 Švedijoje, 25,565 Danijoje, 13,051 Šveicarijoje, 140,667 Vokietijoje, 17,352 Lenkijoje, 30,172 Austrijoje, 7,122 Vengrijoje, 32,383 Rusijoje, 14,988 Finlandijoje ir 18,267 Italijoje.

PRANEŠIMAS KUOPOMS

New York'o ir N. J. Padangė.

L. D. K. S. New York'o ir New Jersey apskrįčio teatro ir dainų maršrutui svetainės užimtos sekandiosios vietose:

Subatoj, Rugsėjo-September 20 d., 16 kp., Elizabeth, N. J. Nedėlio, Spalio 12 d., 10 kp., Central Brooklyn, N. Y.

Subatoj, Spalio 18 d., 12 kp., Brooklyn, N. Y. Nedėlio, Spalio 19 d., 9 kp., New York, N. Y.

Subatoj, Lapkričio-November 8 d., 15 kp., Harrison, N. J. Nedėlio, lapkričio 9 d., 18 kp., Paterson, N. J.

Nedėlio, lapkričio 23 d., 14 kp., Newark, N. J.

Viršminotės kuopos jau žino, kad apskritys yra nutaręs rengti vokalų teatrų maršrutą del apskr. naudos. Pelnas bus sunaudotas del išplatino gėjų viskas prirengta. Tams-toms belieka išrinkti veikli komisija ir išsargstyti kuopla-čiausia.

ros katalikiškos spaudos, ypae laikraščio "Darbininko." Komisija darbuojasi išsiuosus ir. Jei mes visi išvieno dirbsime — pasiekmes bus. Prašome New York'o ir Harrison'kuopas prisistyti savo komisijai antrąsias, kuriais mes galėsime kreiptis su apgarsinimais ir kitais reikalais. Užtikrinam visus kad publika bus užganėdeta mūsų programu.

Komisija: J. Sereika, J. Zemaitis, V. Antulis.

KAS GIRDĖTI LIETUVIŲ KOLONIJOSE.

ROCHESTER, N. Y.

Oras pas mus jau nurodo žinoma kad vasara praėjo. Labor Day buvo tai viena iš šiltesniųjų dienų, tik viena diena paskiau oras taip atšalo, kad nekuriu jau vaikščioja apsirėdę storomis drapanomis.

Pas mus darbai gan gerai eina, visi dirba kas tik dirbti nori.

Keletas savaitę atgal pas mus i Rochesterį buvo atsilankę kiti miestų korespondentės. Girdėjau būk viena iš jų esanti korespondentė laikraščio "Vilnius."

Jos buvo atvažiuoję pas parapijonką (o gal tik pavaldais parapijonką). Garbingai buvo priimtos, nes girdėjau iš tų žmonių katrie matė. Pasitikimui tų viešnių buvo 6 automobilių. Tie laisvamaniai buvo apsirėdę nepaprastais mundierais, su raudonais kaklaraišiais, su frakais ir du iš jų turėjo cilindrus. Pastarieji buvo parapijonai, jų kaklaraiščiai buvo balti, tai buvo pirmas toks nuiti-

kas.

Tai buvo ketverge, bet staiga atnešė ant stalo žuvį. Nieko nesakiau, valgiau, nes žuvis yra sveika valgyti, bet rytdienos pėnyčioje išvydau ant stalo didelę vištą. Nusigandau, pamaniau kodėl priešingai, ar-gi reikėtų parapijonkai būti tokiai kerštingai.

Reporteris.

NASHUA, N. H.

Atidarymas naujos salės.

Rugsėjo 1 d. (Labor Day) Nashuaiečiai užbaigė savo darbą — salę taisyti, turėjo nepaprastai iškilmes. Žinoma kiekvienam, kad žmogus ką gerą padarė tai visada džiaugies. Darbo dejuo daug kaskurie geru noru parapijonai. Mat, paštaikė kad dirbtuvės paleido vienam mėnesiui darbininkus ant vakacijų, bet tai turėjo laiko pasidaryti savo ir priaugančios kartos labui. Daugiausiai darbo turėtų padėję pats gerb. klebonas kun. P. Daktinas. Jis ne tik prašinėjo kad padėtų dirbti, bet pats tai dirbo kodaugiau.

Taigi tai ir šiandien darbas jau užbaigtas. Tai vot ir buvo parengtas puikus programos, ant kurio buvo užkviesti bent keli chorai iš apylinkių miestų, bet iš tyro oras sutrukdė. Nashua'je tik truputį pakrapio, o kituose miestuose net su perkūnija esą lyje, už tai tik vienas Cambridge'us choras tedalyvavo. Apie 5-tą val. prasidėjo programos. Programą vedė p. A. Stansauskas vienos vargoninkas. Pirmiausiai Cambridge'us choras padainavo kelias gražias daineles. Po jų dainavo Nashua'os vidurinis choras. Trečias choras tai vel vietinis didžiųjų. Visi trys chorai labai puikiai padainavo. Dar kalbėjo p. Sereika, "Darb." administratorius apie spaudos platina. Ypatina dėmę kreipė i "Darb." kad Nashuaiečiai užsiprenumeruotų ir t. p.

Ant galo tai Nashua'os abu chorai užtraukė "Lietuva Tėvynė Mūsų." Rodės kad ir salės sienos išsiskleis. Po koncerto visi grįžo prie naujos salės kur buvo pikniai. Salės kieme ir viduj buvo šokiai. Nashuaiečiai atsilankiusius svečius vaišino salta koše, toniku ir užkandžiais. Čia prie rengiamų pramogų daug darbuo dės tai Nashua'os nenulstanti veikėja p. O. Bugailaitė. Jos trisio rengiant šią pramogą buvo padėta neapsakomai daug. Abelsai imant, viskas buvo sutvarkyta puikiai ir įspūdis įgautas tose iškilmėse ilgalbi bus atmintyje.

OLEVELAND, OHIO.

Buvo skelbta, kad mūsų gerb. Čižauskų įvyks koncertas per radio 14 d. rugsėjo, bet koncer-

tas neįvyko tą vakarą delto, kad kalbėjo S. V. Prezidentas per vienas Amerikos radio stotis. Čižauskų koncertas įvyks vėliau, nes taip gerb. Čižauskas yra sakęs.

Darbai.

Clevelande kaip ir kitur per tuos laikus darbai buvo sumažėję taip kad daugumas darbininkų buvo paleisti iš darbo. Nekuriu reikėjo darbu ieškoti po kitas kolonijas. Daugiausia buvo išvažiuoję i kietąsias mainas. Nors šiuo metu laiku ir yra bedarbių ir yra dirbtuvių, kurios mažai dirba, bet vis-gi galima pastebėti, kad po biški prasidėda geriau judėti. Yra vilties, kad su laiku tiesi ir geresni laikai, bet patartina kad i kitur neisikubintų važiuoti i Clevelandą darbu ieškoti.

Darbininkų reikalai.

Yra pastebėta kad LDS. 51 kuopai šiuo metu mažai ką veikia ir rodos nematyti, kad būtų bandoma parodyti geresnis veikimas ateityje. Daugiausia kaip numatoma tai patys nariai neatjaudina organizacijos reikalų. Jeigu kuris narys yra veikiamas, tai ant to yra užkrauta visokių darbų iš kitų draugijų ir daugiausia darbuojasi po kitas draugijas. Tokiu būdu palieka darbininkų reikalai visai nuostaliai. Kada reikala kas tos draugijos parašyti i spauda, tai pirmiausia rašo i "Darbininką."

Taip pat yra pastebėta, kad L. D. S. 51 kp. nekuriu nariai yra pastebėjo organė išbraukti narių. Daugumas ieško valdybos, kad užsimokėjus, bet nežinia iš kokios priežasties padavė per bažnyčią užsakyti, kad Darbininkų Sąjunga susirinkimas neįvyks. Na, kaip ten nebūvo, bet aš šiuo metu kvičiu visus Darbininkų Sąjungos narius ateiti ant sekandios kuopos susirinkimo ir pradėti kas padingę veikti del mūsų pačių, del Darbininkų organizacijos ir del katalikiškos spaudos gerovės. Tikimusi kad nariai supras reikala ir atsilankys ant susirinkimo. Juozo sūnus.

Žaibukai.

Clevelando sandarokai: nieko pasaulyje baiesnio nemato kaip Vyčius, nes kur tik tai eina, ką pamato arba kas ką padaro tai vis vyčiai ir vyčiai. Ir naktimis jiems vaidinasi vyčiai. Aš patarčiau nuo to, neuiti pas buvusį Strazdo klapiuką. Tas kaip išmintingiausias tai duos muo silkių rasalo, kuris tokį jįsi karštą apetitą i kaimie prašius.

Ar nors viena lietuvių kolonija galėtų su Clevelandu susilygti? Aš mįslui kad ne, nes Clevelandas turi gerą ir didelę lietuvišką "pryčerka", kuri nors vardo nemoka pasirašyti, bet kaip pradeda spęsti sakyt, tai lūpos pamėlynuoja, skrybėlė ant akių užlen-dia, ir abiem rankom už ausų nusiverčia ir traukia sardinkos bal-su.

Šios metus Clevelando "veikėjai" turėjo labai geras "sermenis," nes buvo palaidota TMD. 47 kp. Amžina atils.

DIPLOMATAS.

Tamstels iš toli keliaujate? — Iš Paryžiaus grįžtu, Tams-ta.

Turbūt vežate kokių idomių naujienų — kas girdėti apie Lietuvos reikalus.

O, girdėti begalės! Tik kad juos bala vis francižiškai kalbėjo, ir todėl negalim tams-tai nieko pakartot. Bet, tams-ta, yra naujienų — ir labai daug!

Ką sėjai, tą pjausi.

ŠUPINYS NE PUODĖ

Motina (duodama vaikui bakė-lį saldainių). — Jusonai, jei šį vakarą visų nesuvalgysi ir pasidėsi per naktį po padūkta, tai visi tavo sapnai išpildys.

Vaikas. — Tai aš geriaus visus suvalgysiu ir padūkta užsidėsiu ant pilvo.

Sandarokietis ausitiko savo pažįtamą kataliką ir sako:

— Žinai, Kary, tams-ta esi toks ausipratęs, apaišvies žmogus ir vis dar priklausi prie katalikų. Kodėl nepiršaišai prie sandarokių?

Katalikas. — Žinai, broliu, mano tėvas buvo katalikas ir senelis buvo katalikas tai ir aš esu ir noriu būti kataliku.

Sandarokietis. — Sulig tavęs išei-na, kad tu nori būti kataliku delto, kad tavo tėvas ir senelis buvo katalikai. Duokim sau, tavaip sakant, taip, kad tavo tėvas buvo arklys ir senelis buvo arklys tai kuom tu tada būtumai?

Katalikas. — Tada būčiau sandarokietis.

Mokytojas. — Koks tada laikas jei laikrodis musa tryliką?

Vaikas. — Tai laikas taisyti laikrodį.

Praeivis tēmydamas i farmerio ant tvoros pastatytą laikrodį, sako: — Tas laikrodis neteisingai rodo.

Farmeris. — Žinoma, delto jis-gia ir pastatytas.

Raulas. — Paskolink man 50 dolerių.

Baltus. — Aš tik 40 teturiu.

Raulas. — Duok šen ir neuž-mink, kad 10 dolerių lieki man kaital.

Anglijų pavydas atbėgo, pas-ugyvesi ir šaukia, — Škubėkite, skubėkite, mano anglis užsidedė.

Ungyvesi. — Jei tie patys ka-man angį djeņą pardavei tai hėra-ko skubintis.

I ūkininkas. — Ką ten vakar i kapines nulydėjote?

II ūkininkas. — Užubalių Genį.

I ūkininkas. — Ką? Genį nulydėjote? Vis-gi tai nereikia, kad Genys mirė.

II ūkininkas. — Tai ką Tams-ta manai, kad mes praktiką darė-me.

DERYBOS.

I Farmeris. — Parduok man savo arkli.

II Farmeris. — Kiek duosi?

I Farmeris. — Vežimą šieno.

II Farmeris. — Tai ką gi aš darysiu su vežimu šieno be arklio?

I Farmeris. — Aš tau paskolin-siu arklio kol šieno aus.

ANT LAIVO.

Kapitonas. — Viską darėme, bet išgelbėti nebegalėsime, turės skės-ti.

Tokus. — Ar girdi Josel, ką ka-pitonas sakė? Jis pasakė, kad laivas skės.

Joselis. — Niu, kas tau galvoj, kad laivas skės, jis mums nepri-klauso.

Miehigano farmeriai kasdien išsiunčia i New Yorką po 24,000 gyvų vištų. Žingėdu būtų matyti kur joms paštaženklis prilip-do.

Daugelis gražuolių didžiūojasi.

Valkas. — Mama, ar pekla vi-sada dega?

Motina. — Visada vaikeli dega ir nekada nenustos.

Valkas. — Tai kada Liepieriūs-gaus savo "inkitūras"?

Vienintelis literatūra kurią kiek-viena moteris skaito, tai bučerio knygelė arba bilas.

VIETINĖS ŽINIOS

LINKSMOS VAKARAI.

Rengia L. V. 17 kp. šiais su-batvakariais: Rugsėjo 27 d., Spalio 4, 18, ir 25, Lapkričio 8, 15, 22 ir 29 d. Pradžia 8 val.

Vakare. Visais tais vakarais bus linksmas lietuviški šokiai.

GRIAUŠMINGAI PASITIKO.

Pereitą subatą Boston ture-jo laimė pasveikinti Amerikos laivyno lakūnus, aplėkusius pirmu kartu aplink pasauli.

Laimėjusieji tokią garbę Ame-rikai ir sau vyrai buvo didžiaus-šin entuziastingų minių pasvei-kinti. Šauta iš armotų 21 sy-ki, dirbtuvės ir laivai buvo paleidę savo švilpukus.

Panėdelyje garsieji lakūnai apledo Bostoną ir išlėkė i New Yorką.

DIDELIS POKILIS.

Pereitą nedėlią Cambridge'o parapijinę salę įvyko sūti-kūvės pasveikisimo klebono kun. Juskaičio ir išleistuvės kun. Juro. Svečių buvo daugiau, negu salėn galėjo tilpti. Da-lyvavo gerb. kun. Urbonavi-čius, kun. Virnauskis, kun. Da-niūnas ir kun. Strakauskas.

Programinę dalį išpildė daini-ninkės p-lės Onytė ir Magdele-na Grybaitės ir vietinis vargo-nininkas V. Sereika.

"ARGIRDESI" TUREJO

"NEŠEŠTOL" Pereitą savaitę utarninko vakare "Argirdesi" Gegužis lenkiškos "kuoros" bosas, au-tomobilium važiuo su savo drau-gais. Bet, kaip visiems gerai žinoma, "ar girdesi" Gegužis yra prastas automobilistas. Tai kaip pasuko i stulpą, tai "ar girdesi" net ugnis pasi-tnatė ir užsidedė automobilius.

Kol pribuvo ugnagesiai, tai jau pusė automobilio buvo sude-ję ir ar girdesi Gegužis ture-jo eit namo pėčias.

Ku-kūn.

REIKALINGAS PEGIUS

ANGLIAIS KURENAMAS Koks turite arba žinote koki pečių ant perdevinimo pramėkite tuojau. — 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

PIGIAUSIA PREKĖ

3 kėburių, 18 kambarių namas su maudymais, pedais, skalbyne, pla-zais ir t. t., arli karų, krautvųjų, moky-ly; jures ir So. Bostono. Prekė tikrai \$10,500.

A. I V A S

361 W. Broadway, So. Boston. (S-9)

MARIAN W. BARTLETT

765 BROADWAY Piano lektijos Naujosios Anglijos Kon-servatorijos metodu. (S-9)

NAUJO KRAUJO, NERVŲ

IR STIPRUMŲ BUDA-VOTOJAS. Daktari suranda, kad ji suteikia puikų palengvinimą del senų ir jaunų.

Daug tubstandų žmonių vartoja tą naują gydulę Nuga-Tone, ir gauna puikų palengvinimą tik i keletą dienų. Nuga-Tone greitai sugrąžina pep, vik-rum, nuvargušumą ir stiplesnės ner-vams ir muskulams. Ji budavoja rau-doną kraują, stiprius nervus ir puikiai padidina jėgą gyvenimui. Del prasio-tyrinimo, užkietėjimo, nemalonus kvapo, galvos skaudėjimo, prastu mie-gu, nieko nėra geresnio, kaip Nuga-To-ne. Ji padaro savo darbą ir padaro greitai. Nuga-Tone suteikia puikų ap-tytį, atitry, atšviežinant miegą, stimuli-juoja kepenis ir reguluoja inkstus, vi-durius ir žarnas puikiai. Mūsų skaiti-tojai privalo pabandyti šį gydulę, nes jie nieko neprastoja.

Iditbėnį Nuga-Tone kuo labai ge-rat, kad ji pakeičia taikūs atstikli-muose ir jie yra priversti visus apkeio-rius, kad davus garantiją ir sugrąžinus juos pilnius, jei nepažeisti. Yra la-bai maloni vartojimui ir juo gaunite vi-sam mėnesiui gydulio apie už \$1.00. Rekomenduojama, garantuojama ir parduodama visų gerų aptiekiorių.

Septynios dienos be maisto su-daro vieną savaitę.

Jei Nastė važiuodama išpuolė iš-traukinio tai pertraukė savo keli-o-nę.

NUTERIOTA MIRDIS

Pavykusi komedija.

Tulas žioplas sandarokas, Sekdamas paskui andarokų, Užsiriogino ant viškų Ir tén seilės jam ištisko, Bežiūrint i merginas — Ir bepiktinant anas.

Taigi vargšes sandaroke Taip daugiau nesiteriokie. Eikie verčiau i aludę, Kur tavo draugai pabludę Kojų rankų nesuvaldo ir — Vienas kitam žandus skaldo.

Rasi "Sandarą" ant stalo ir — Ant jos belaisstantį munšainą Ir alų. Pavaikinsi savo Protą ir širdelę nuteriotą.

Zakristijonas.

ATSILIEPKITE

Tuojaus reikalingas gabus VARGONININKAS, turintis gerus paliudymus. Išlygos ge-ros. — Rev. J. Židanavičius, 260 E. Main St., Amsterdam, N. Y. (S-13)

PAIEŠKOJIMAI

Pasieku Antano Čiupailio ir Elzabe-tos Čiupailienės pūtiną iš Kalnėnų kalno, Jurbarko par., Raseinių apskr. Iš Lietuvos atvažiuoję gyvena Chicagoje. — Kas apie juos žino, arba patys nu-loškite pranešti MONIKAI ČIUPAI-ČIUKAI-ROMIKAITIENAI, 48. "O" St., So. Boston, Mass. (S-8)

Pasieku Povilo Mačiūsko, iš Lie-tuvos atvažiuoję iš Vabalninko miesto i Lawrence, Mass. Taip-gi pasieku jo giminaičio Juozo Balruono. Girdėjau kad jis Lawrence gyvena. Meldžiu kas žino apie juos ar jie patys atsilanki-te sekandiu adresu: JUOZAS MAČIUS-KAS, 3 Dunham Pl., So. Boston, Mass. (S-4-9)

PUIKUS NAMAS

16 kambarių, su visais improvanė-tais, skryliu šildomais pedais ir pla-zais, geriausioj riedoj ant Uphams Cornet, prie Columbia Road; duos ža-mės del grandžiaus arba sodo; prekė tik \$11,800 ir \$3,000 įnešti. A. IVAS, 361 W. Broadway, So. Boston, Mass.

LABAI PIGIAI

PARSIDUODI vėlavų, kukardų, šarpų, antspaudų išdirbystė tik už tris tuistandus dolerius. Parsiduoda labai geromis išlygomis. Išklykęs veicin \$15,000.00. Dėmę riedulius kaip tai: presai spauduliuoti su antspaudais i sidabro metalo šapais, daug mauduliu-ny klėlių, daug įrankių del darymo gužulėlių draugijoms. Tinkamai ypa-tit labai geras biznis o išimokimas taip-gi yra aukštos vertės. Del plates-rio sužinijimo kreipkitės ypūčiai ar ba išsiu sekandiu adresu: "DARBI-NINKAS", 366 Broadway, So. Boston, Mass.

ANT RENDOS LUNCH

RUMIS

Su visais įtaisais labai geroje vietoje, skersai streeto nuo Back Bay stoties 130 Dorchester St., kreipkitės ant antų lūpų. Taip-gi namas, turi 50 kambari-ų.

PARSIDUODA FARMA 68

AKERIŲ IR DVI MAŽESNĖS Tik 25 malės nuo vidurio Philadel-phijos. Arti stoties, gatvėkarių ir stei-to kelio, mokykla prie namų. Miska yra, ir upelis teka pro namus. Lauka aptverti ir ganyklos. Budinkai geri šaltas ir šiltas vanduo, elektrinės šviesos. Parsiduoda pigiai su grynuoliai ir uke įrankiais. Del platesnių informacijų kreipkitės pas saylininką C. J. MAJAUSKAS R. D. No. 1, Collegeville, Pa.

1924

Naujos Kanklės. Šį kartą leidžiama knyga — "Trejų Metų Kanklės," už 1922-34 metus.

"Trejų Metų Kanklės" bus atspausdintos Lietuvoje ir išsiuntinotos visiems užsiprenumeravusiems Ka-lėdoms, 1924 m. Prenume-ratos kaina už Trejų Metų Kanklės du doleriai, o vė-liau bus brangiau.

Antraštas:

MIKAS PETRAUSKAS Laisvės Alėja, 60. Kaunas. Lithuania.

P. S. Pinigus siųst pašto money order'iais.

LIETUVIAKŲ ŽOLIŲ VAISTINYCIA.

Pas mus galite gauti visokių žolių, šaknių ir šėdų nuo visokių ligų. Mūsų užlaikome visokias žoles kokios tik ant svieto randasi ir geriausias traukimas 60c. su pridurkimu. Atsiųsk 10c. o gausi visokių žolių ir knygų katalogą. Reikalaujame agentų ir duodame gerą pelną ant mūsų visokių vaistinių ir knygų.

M. ZUKAITIS, 449 Hudson Ave. Rochester, N. Y.

PARSIDUODA

Du stikliniai show case'iai, La-bai tinka saldinių krautuvei. Parsiduoda labai pigiai. Kreip-kitės i "Darbininką," 368 W. Broadway, So. Boston, Mass.

J. MACDONELL, M. D.

Galinga susikalbėti ir lietuviškai OTIS VALANDOS: Rytais iki 9 val. Po pietų nuo 1-3 Vakariais nuo 6-9 536 E. Broadway, So. Boston

DR. H. S. STONE